

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної
програми «Туризм і рекреація»
першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
к.е.н., доцент Оксана БЕРЕЗІВСЬКА

O. Berezivska

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ»**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань - J Транспорт та послуги

Спеціальність – J3 Туризм та рекреація

Освітньо-професійна програма – «Туризм і рекреація»

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки – 1, семестр – 2

Компонент освітньо-професійної програми – обов'язковий, загальний

Дні занять – відповідно до розкладу занять.

Консультації – онлайн і офлайн відповідно до графіку консультацій кафедри.

Мова викладання – українська.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

Василина Орія Романівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки.

Контактна інформація:

Адреса: 80381, вул. В. Великого, 1,
м. Дубляни, Львівський район, Львівська область,
кім. 318.

e-mail: vasylynaor@lnup.edu.ua

Телефон: +380675890897.

Викладачка з 26-річним досвідом, автор та співавтор 90 публікацій, з них 70 наукових та 30 навчально-методичного характеру, у тому числі 4 у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз

Scopus або Web of Science.

Читає курси: Основи економіки, Економічна теорія (макро-, мікроекономіка), Економічне обґрунтування та управління проєктами, Цифрова економіка, Стратегія підприємства.

Наукові інтереси: функціонування агропродовольчого ринку, фізична економія в контексті глобальних стратегій України, перспективи ринку органічної продукції, економічна безпека аграрних підприємств, цифрова трансформація господарств.

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Основи економіки» знайомить слухачів із основними закономірностями функціонування економіки, туристичній сфері, зокрема. Кожна людина є членом певного суспільства, а отже, не може знаходитися поза економікою. Наша життєдіяльність пов'язана з постійним прийняттям рішень, які мають економічну природу. Ці рішення вибудовуються як навколо простих питань на кшталт таких простих, як: за рахунок чого задовольняти свої потреби, як максимізувати свої доходи і досягти певного рівня матеріального добробуту, так і більш складних про економічне зростання країни, проблеми безробіття, інфляції, бюджетного дефіциту, соціальної справедливості тощо. Вивчаючи основи економіки, студенти отримують знання про об'єктивні закони й тенденції соціально-економічного розвитку суспільства, про механізм функціонування й регулювання економіки. Разом з цим дисципліна формує певний рівень культури майбутніх спеціалістів, закладає основи їхнього наукового економічного світогляду, що допомагає пізнати світ у тому вигляді, в якому він існує в дійсності, спрогнозувати тенденції його змін у майбутньому і прийняти правильні рішення щодо своєї туристичної діяльності.

2. Мета та завдання освітнього компонента.

Метою є формування економічного мислення та професійних компетентностей у студентів освітньої програми; забезпечення глибокого розуміння основних категорій дисципліни, ключових трендів та закономірностей розвитку сучасних ринків, а також основних напрямів та інструментів державної

галузевої політики; набуття практичних навичок застосування системи показників для оцінки рівня концентрації та монополізації конкретних галузевих ринків.

Завдання освітнього компонента -засвоєння категоріально-понятійного апарату економічної науки; - формування розуміння сутності та характеру дії основних економічних законів, тенденцій розвитку та функціонування економічних систем; - вивчення механізму та умов функціонування ринку, відтворення еволюції останнього до моделі змішаної економіки; - опанування методами та інструментами державного регулювання економічних процесів; - отримання навичків проведення самостійних досліджень особливостей функціонування національної та світової економіки.

3. Пререквізити: Філософія, Організація туризму.

4. Постреквізити: Статистика у туристичній діяльності, Економіка туристичного підприємства, Інноваційні технології у туризмі, Курсові роботи, Кваліфікаційна робота.

5. Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм і рекреація» вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу. К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.
Фахові (спеціальні) компетентності	К18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.
Програмні результати навчання	ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів. ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися. ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань. ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості. ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності

6. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Всього годин	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Семестр	2	2
Кількість кредитів/годин	4/120	4/120
Усього годин аудиторної роботи	64	14
В т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	32	6
• практичні заняття, год.	32	8
• лабораторні заняття, год.	-	-
• семінарські заняття, год.	-	-
Усього годин самостійної роботи	56	106
Форма контролю	екзамен	екзамен

7. Дидактична карта освітнього компонента

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
	Рік підготовки 1 Семестр 2					Рік підготовки 1 Семестр 2						
Тема 1. Предмет та метод курсу «Основи економіки»	12	4	4		4	12	0,5	0,5		11		
Тема 2. Роль і місце туризму в економічній системі країни	12	4	4		4	12	1	1		10		
Тема 3. Макроекономіка та мезоекономіка туризму. Туристична політика	12	2	2		8	12	0,5	0,5		11		
Тема 4. Товарне виробництво та закономірності його розвитку	12	2	2		8	12	1	1		10		
Тема 5. Теорія грошей і грошового обігу	12	4	4		4	12	0,5	1		10,5		
Тема 6. Туристичний ринок та його інфраструктура	12	4	4		4	12	0,5	1		10,5		
Тема 7. Туристичне підприємство як суб'єкт підприємництва	12	4	4		4	12	0,5	0,5		11		
Тема 8. Капітал, витрати виробництва і прибуток туристичних підприємств	12	4	4		4	12	0,5	0,5		11		
Тема 9. Конкурентоспроможність туристичного підприємства	12	2	2		8	12	0,5	1		11,5		
Тема 10. Цінова політика підприємств туристичної індустрії	12	2	2		8	12	0,5	1		11,5		
Усього годин	120	32	32		56	120	6	8		104		

8. Перелік соціальних, універсальних, “м’яких” навичок (soft skills)

1. допитливість – відбувається під час засвоєння теоретичного матеріалу та здійснення самостійної роботи з метою розширення знань з освітнього компонента;

2. наполегливість – проявляється під час виконання практичних робіт та індивідуальних завдань;

3. вміння працювати в команді - вміння слухати і поєднувати власні амбіції із колективною справою, вміння переконувати і знаходити компроміс, застосовується під час дискусійних обговорень, в ділових іграх, при опрацюванні практичних кейсів;

4. відповідальність – почуття обов’язку перед одногрупниками, необхідність пояснити причини невиконання чи невчасного виконання завдання та шляхи виправлення ситуації;

5. креативність, критичне мислення – вміння знаходити нестандартні нові рішення знайомих ситуацій, розуміння, аналіз, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі освітньої компоненти та висвітлення результатів під час занять, участь в конференціях і круглих столах, наукові публікації;

6. системне мислення – вміння планувати, ставити поточні та кінцеві цілі та реалізовувати їх, аналізувати складні ситуації, знаходити оптимальне рішення;

7. робота з інформацією – вміння збирати, аналізувати й оцінювати нову інформацію, задавати потрібні питання; орієнтуватися у широкому інформаційному полі сучасного світу.

Формат освітнього компонента – проведення лекцій і практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем; виконання самостійної роботи здобувачами; проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів).

В карантинних умовах COVID-19 та воєнного стану в Україні допускається проведення лекцій і практичних занять у дистанційній формі з використанням платформ: Moodle, Microsoft Teams, Zoom, Skype, Viber.

9. Форми та методи навчання.

Лекційні заняття обов’язково супроводжуються мультимедійною презентацією і відбуваються у таких формах: лекція-діалог (лекція-бесіда), лекція-візуалізація, лекція-дискусія, проблемна лекція, лекція із запланованими помилками тощо. Практичні та семінарські заняття відбуваються у таких формах: робота в групах, мозкова атака, презентація, ділова гра, семінар-дискусія і т.д.

Стейкхолдери, практики, представники туристичного бізнесу, фахівці, залучені до викладання освітніх компонентів.

До викладання освітнього компонента долучаються представники органів державної виконавчої влади в галузі туризму, державних та приватних туристичних підприємств, туристичних кластерів, операторів, національних парків, підприємств готельно-ресторанного бізнесу, за участю яких проводяться так звані гостьові або виїзні заняття.

Остаточна оцінка розраховується наступним чином:

Види оцінювання	Кількість балів
Тема 1. Предмет та метод курсу «Основи економіки» (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 2. Роль і місце туризму в економічній системі країни (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 3. Макроекономіка та мезоекономіка туризму. Туристична політика (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 4. Товарне виробництво та закономірності його розвитку (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 5. Теорія грошей і грошового обігу (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 6. Туристичний ринок та його інфраструктура (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 7. Туристичне підприємство як суб'єкт підприємництва (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 8. Капітал, витрати виробництва і прибуток туристичних підприємств (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 9. Конкурентоспроможність туристичного підприємства (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 10. Цінова політика підприємств туристичної індустрії (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Екзамен	50
Разом	100 балів

Підсумкова оцінка з освітнього компонента “Основи економіки” виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики, підсумкової атестації	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Окремі теми або освітній компонент можуть бути перезараховані на підставі результатів навчання за неформальною або інформальною освітою.

Методи контролю та оцінювання

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей здобувачів).
2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка (письмове опитування, підготовка різних відповідей, рефератів, підготовка презентацій; написання та

опублікування тез конференцій, доповідей круглих столів, семінарів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо).

3. Практична перевірка (проведення опитування, здійснення моделювання ситуацій, складання моделей, виконання практичного завдання, аналіз виробничої інформацію і т. д.).

4. Стандартизований контроль (тести).

5. Самоконтроль (самооцінка здобувача вищої освіти якості засвоєного навчального матеріалу з освітнього компонента в цілому, змістовного модуля чи окремої теми на основі передбачених у методичних рекомендаціях питань для самоконтролю).

6. Самооцінка (передбачає критичне ставлення здобувача до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів).

Види контролю: поточний контроль та екзамен.

10. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін. ; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків : Право, 2019. 268 с.
2. Якименко-Терещенко Н.В., Чайка Т.Ю., Мартинова В.В. Економіка туризму: навч. посібн. Харків: Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». 2024. 185 с.
3. Економічна теорія : підручник / [В. П. Якобчук та ін. ; під заг. ред. В. П. Якобчук] ; Житомир. нац. агрокол. ун-т. Київ : Ліра-К, 2020. 449 с.
4. Основи економічної теорії : навч. посіб / І.В. Кокарев. Дніпро: ДДУВС, 2020. – 100 с.
5. Магійович Р. І., Зеліско Н. Б. Економічна теорія : навч. посіб. / Львів. нац. аграр. ун-т. Львів : Галицька видавнича спілка, 2021. 323 с
6. Основи економічної теорії: навчальний посібник / Ірина Ревак, Юрій Кіржецький, Марія Кіржецька, Степан Мельник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. – 191 с.

Допоміжний

1. Башнянин Г. І. Економічні ринкові системи: методологічні проблеми метрологічного аналізу. Львів: Ліга-Прес, 2018. 402 с.
2. Башнянин Г. І., Ковтун О.І., Вербова О.С., Мисловський П. Й., Шевчик Б. М., Сухий О. О. Методологічні проблеми метрологічного аналізу економічних систем: наукова школа доктора економічних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України Г. І. Башнянина. Львів: Ліга-Прес. 2016. 1097 с.
3. Башнянин Г.І., Яремко І. Й., Куцик П. О., Галазюк Н. М. Результати фінансово-економічної діяльності природних монополій: проблеми економічної оцінки та державного регулювання. Л. : вид-во ЛКА, 2010. 190 с.
4. Васирина О. Оцінка стану сучасної економічної теорії. Інноваційні технології та практичний досвід управління підприємствами у сфері економіки, бізнесу і туризму. Збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції.. 18 травня 2021 р. Львів. с. 62-65.
5. Дзюбик С.Д. Основи економічної теорії: навч. посіб. / С.Д.Дзюбик, О.С.Ривак 3-те вид., переробл. і доповн. К. «Знання», 2014. 423 с.
6. Економічна теорія : навч. посіб. / [Л. С. Томашик та ін.] ; Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. Львів : Вид-во Львів. торг.-

екон. ун-ту, 2018. 263 с.

7. Економічна теорія : підручник / [О. М. Головченко та ін.] ; за заг. ред. канд. юрид. наук А. О. Шелехова. Одеса : Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2018. 159 с.
8. Мороз В.В., Сафронова О.М., Олійник Н.І. Регуляторна політика у сфері господарської діяльності : конспект лекцій / В. В. Мороз, О. М. Сафронова, Н. І. Олійник. К. : НАДУ, 2017. 180 с.

Інформаційні ресурси

1) Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУВМБ, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

- Наукова бібліотека Львівського національного університету природокористування, м. Дубляни вул. В. Великого, 1.
- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2;
- Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13;
 - Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ, вул. Драгоманова, 17;
 - Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а.

2) Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

<https://www.tourism.gov.ua/> - Державне агентство розвитку туризму України
www.mavica.ra - Багатомовний пошуковий каталог.
www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.
<https://www.wttc.org/> – Всесвітня рада з туризму та подорожей.
<https://moodle.lnup.edu.ua/> - Віртуальне навчальне середовище.

Силабус освітнього компонента розглянутий та схвалений на засіданні кафедри економіки

Протокол №1 від 20 серпня 2025 року

Завідувач кафедри _____

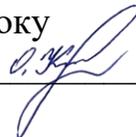

Ганна СИРОТЮК

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності Туризм і рекреація

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Голова НМКС _____

Оксана КРУПА

Затверджено рішенням навчально-методичної ради факультету землепорядкування та інфраструктурного розвитку

Протокол №1 від 28 серпня 2025 року

Голова НМРФ _____

Павло КОЛОДІЙ